

Шахно А.Ю.,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки, організації та управління підприємствами
Григораш Т.С.,
магістрант,
ДВНЗ "Криворізький національний університет",
м. Кривий Ріг,

ВПЛИВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА НА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ

У сучасному світі в епоху глобальних викликів і загроз людський капітал все більшою мірою стає джерелом розвитку будь-якого підприємства і суспільства в цілому, тому з'явилася тенденція збільшення зацікавлення творчими та інтелектуальними здібностями людини. Саме людський капітал є головним фактором підвищення конкурентоспроможності підприємств, економічного зростання та ефективності економіки. Серед головних ресурсів нашої країни, що дозволяють підвищити конкурентоспроможність національної економіки, слід виділити підприємництво, яке є важливим внутрішнім стратегічним фактором підвищення якості людського капіталу. Проте актуальним залишається питання пріоритетності інвестицій в людський капітал, його вплив на сталий і конкурентний розвиток.

Напрямки та проблеми підприємництва розкрито в працях вітчизняних науковців-економістів, серед яких можна виокремити Б.М. Андрушківа, Л.М. Васільєву, З.С. Варналія, А.П. Кісельова, І.Г. Костирка, В.В. Липчука, М.Й. Маліка, С.В. Мочерного, С.Ф. Покропивного, В.О. Сизоненка та ін., серед зарубіжних – Р. Кантільйона, А. Сміта, Д. Рікардо, Ж.-Б. Сея, А. Маршалла, Д. Шумпетера та ін. З огляду на сучасні перетворення в економіці, виникає потреба поглибленого дослідження функцій підприємництва та їх впливу на розвиток і якість людського капіталу в системі ринкових відносин.

Аналіз досліджень і публікацій свідчить про те, що питання формування та розвитку людського капіталу широко розкриваються у наукових працях зарубіжних та українських економістів таких як: Г. Беккера, М. Блауга, Д.П. Богині, О.А. Грішнєвої, І.В. Ільїнського, Р. Капелюшнікова, А.М. Колота, А.В. Коровського, М.М. Крїтського, О.В. Левчук, Е.М. Лібанової, В.М. Лича, О.Ф. Новікової, В.Л. Осецького, Н.В. Ушенко, Т. Шульца та інших.

В умовах посилення глобалізаційних процесів підприємництво відіграє особливу роль у національному господарстві будь-якої країни, прискорюючи рух економіки шляхом підвищення ефективності та постійного оновлення. Нагромаджений досвід усіх розвинутих країн з ринковою економікою

незаперечно підтверджує, що підприємництво є необхідною умовою досягнення економічного зростання [1, с. 249].

На сьогодні розвинені країни світу володіють основною часткою світового людського капіталу за рахунок розвинутого підприємництва. Дослідження показують, що ця складова займає істотну частку в їх національному багатстві.

Важливою рушійною силою підприємництва є ділова творчість людини. В умовах інноваційної економіки використання підприємницьких здібностей в бізнесі та управлінні стає особливим видом людського капіталу. Наявність підприємницьких здібностей є умовою прийняття успішних економічних рішень для будь-якого виду господарської діяльності. Формування підприємницьких здібностей залежить від: рівня освіти, кваліфікації та професійних якостей, використовуваних освітніх технологій і методів в навчанні, загальної корпоративної культури, наявності знань, необхідних для виконання професійних обов'язків тощо. Підприємство, здійснюючи інвестиції у професійний розвиток та збереження здоров'я працівника, очікує отримати у найближчому майбутньому відчутний ефект у вигляді приросту продуктивності праці високої якості, що у результаті дозволить підвищити рівень фінансових результатів діяльності підприємства.

Розвиток підприємництва сприяє створенню нових робочих місць, формується конкурентне ринкове середовище. Зокрема в країнах з ринковою економікою підприємства малого та середнього бізнесу відіграють велику роль в стимулюванні технологічних інновацій, створюючи їх у 2-2,5 рази більше, ніж великі компанії. Аналіз стану підприємницької діяльності в Україні показує, що сектор малого і середнього бізнесу потребує ефективної фінансової підтримки як на загальнодержавному так і регіональному рівнях. Розвиток малого бізнесу гальмують: недосконала законодавча база, державна політика щодо його підтримування, високі податки, обмеження на окремі види діяльності, адміністративні бар'єри, бюрократична система в отриманні ліцензій [2, с. 87].

В Україні у результаті недорозвиненого підприємницького сектору економіка не в змозі забезпечити відповідне працевлаштування фахівців та достойну оплату праці. На сьогодні для нашої країни характерне явище "відпливу умів", вона стає активним учасником процесів міжнародної інтелектуальної міграції. Водночас еміграція високоосвічених та висококваліфікованих працівників стримує науково-технічний і соціально-економічний розвиток країни, створює загрози національній безпеці [3, с. 17].

Таким чином, одним з ключових стратегічних факторів розвитку інноваційної моделі національної економіки є створення сприятливих умов для підприємницької діяльності. Розвиток підприємництва неможливо забезпечити без усвідомлення того, що головним його ресурсом є людський капітал. Людський капітал представляє собою зростаючу сукупність інвестицій в освіту, науку, зміцнення здоров'я, виховання, мобільність, культуру і мистецтво, інші складові. З боку держави необхідно прийняття комплексу заходів, які могли б істотно підняти роль підприємництва, реально підвищити

його внесок у формування темпів економічного зростання, забезпечення високої ефективності функціонування економіки на основі максимального використання творчого потенціалу людського капіталу. Важливим напрямом вирішення цих завдань є реформування системи оплати праці з метою посилення мотивації людського капіталу до підвищення продуктивності праці та професійної компетентності, підвищення рівня професіоналізму, стимулювання прагнення до постійного накопичення знань, до навчання упродовж усього життя.

Література:

1. Смелянська Т.П. Сучасні тенденції та перспективи розвитку підприємництва в Україні за умов інтеграційних процесів [Електронний ресурс] / Т.П. Смелянська, І.Р. Мацюк // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2015. - № 3(3). - С. 249-252. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/ujrn/vchnu_ekon_2015_3%283%29__51
2. Череп О.Г. Сучасний стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні [Електронний ресурс] / О.Г. Череп, А. Полякова// Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. - 2013. - Вип. 1. - С. 84-89. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fkd_2013_1_14
3. Полковниченко С.О. "Відплив умів" з України як загроза національній безпеці [Електронний ресурс] / С.О. Полковниченко, В.О. Курочка// Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2016. - № 4 (8). – С. 16-22. - Режим доступу: http://journals.stu.cn.ua/problems_and_prospects_economics_management/article/view/97533

Нестеренко Г. Б.,
кандидат економічних наук, доцент,
Соколовський Д. С.,
студент
Львівський національний аграрний університет,
м. Львів

ІНВЕСТИЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЇ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Стаття присвячена формуванню сприятливого інвестиційного клімату та розвитку інвестиційного потенціалу.

Білоцерківський район – один з найбільших районів Київської області. Як адміністративна одиниця був створений у 1923 році.

Площа району – 1,3 тис. км², що становить 4,6 % загальної території області. Район розташований у центральній частині Київської області на відстані 80 км від обласного центру. У районі 60 населених пунктів, серед яких